

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra ústavního a evropského práva

Studijní program Právo a právní věda

Studijní obor Právo

Posudek konzultanta k diplomové práci

„Ústavní základy sociálních práv“

Diplomant: Jana Matulková

Konzultant: JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.

I.

Téma práce

Diplomantka si zvolila téma „Ústavní základy sociálních práv“, což je téma zajímavé a velice aktuální, neboť s problematikou sociálních práv se setkáváme poměrně často, ať již na vnitrostátní nebo nadstátní úrovni. Zvolené téma pojala diplomantka jako obecný přehled sociálních práv ve vnitrostátním, evropském a mezinárodním prostředí. V diplomové práci diplomantka vymezila ústavní zakotvení sociálních práv na našem území, uvedla nadnárodní prameny těchto práv a dále věnovala prostor vybraným problémům v oblasti sociálních práv v České republice. Práce obsahuje též stručný přehled vývoje sociálních práv na našem území od roku 1918.

II.

Obsahová úroveň práce

Diplomantka svoji práci rozčlenila do 4 hlavních kapitol, kdy každá z nich obsahuje řadu podkapitol, přehledně a věcně řazených. Práce je sepsána na 83 stranách textu, což lze co do rozsahu považovat za nadstandardní ve vztahu k druhu práce, se 113 poznámkami pod čarou. Odborné zdroje včetně použité literatury a legislativy jsou dostatečné, stejně tak judikatura.

V kapitole první, která je obecným úvodem do problematiky sociálních práv, diplomantka vymezuje způsoby klasifikace základních práv a věnuje se jejich obecné charakteristice. Tato kapitola je popisná, avšak věcná. Závěr kapitoly diplomantka věnovala historickému exkurzu, který k tomuto druhu práce nepochybně patří a lze jej považovat za nezbytný. Tato podkapitola (1.3 - historický exkurz) však vykazuje značné formální nepřesnosti, neboť jednotlivé ústavy, o nichž diplomantka hovoří v souvislosti s historickým vývojem, nejsou správně označeny tak, jak je uvedeno ve Sbírce zákonů a v souvisejících poznámkách pod čarou též nejsou správně označeny a navzájem od sebe odlišeny. Diplomantka v práci užívá pojmy jako „Ústava 1960“ nebo „Ústava 1948“, aniž by předem tuto

zkratku či označení nadefinovala, dále v poznámkách pod čarou odkazuje na jednotlivá ustanovení ústavy, avšak není jasné, kterou konkrétní ústavu má v tom daném případě na mysli.

V kapitole druhé je obsaženo ústavní pojetí sociálních práv v ČR, které diplomantka nazývá jako „Ústavní zakotvení sociálních práv na našem území“. Tato kapitola je též psána popisným způsobem, kdy diplomantka z velké části pouze opisuje příslušné články Listiny, které pak dále rozvádí, některé podrobně, některé méně. Bohužel je třeba diplomantce vytknout, že velká část této kapitoly je tvořena pouhou citací článků Listiny základních práv a svobod. Z formálního hlediska je tato kapitola plná nepřesných označení příslušných právních předpisů, neboť si diplomantka předem neujasnila používanou terminologii a označení právních předpisů. V bodu 2.1. na str. 16 sice diplomantka hovoří o Ústavě ČR či dále o Ústavě, avšak vždy bez označení tak, jak je uvedeno ve Sbírce zákonů, tento pojem používá i dále bez jakéhokoliv bližšího vymezení. To samé platí pro označení Listiny základních práv a svobod, která je de facto pouze enumerována, opět bez bližšího vysvětlení. Na str. 20 např. také používá předem nenadefinovanou zkratku „LZPS“. Pominu – li však tyto formální nedostatky, je tato kapitola relativně kvalitním rozbořem sociálních práv, které jsou kategorizovány kupř. z hlediska jejich realizace. Za nevhodný však považuji odkaz na trestní zákon č. 140/1961 Sb. a z něj plynoucí trestněprávní ochranu životního prostředí za situace, kdy v době sepsu práce je již několik let platný a účinný zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který taktéž obsahuje trestněprávní ochranu životního prostředí, a to v § 293 - § 308 (str. 26).

V kapitole třetí se diplomantka zabývá přehledem mezinárodních smluv, které mají dimenzi sociálních práv. Některým z nich je věnován pouze odstavec, což je méně dostatečné, u některých z nich je opět pouze opsána partie samotného textu smlouvy. Přesto je ku prospěchu práce možno pozitivně hodnotit snahu diplomantky nabídnout ucelený přehled mezinárodní úpravy.

V kapitole čtvrté se diplomantka věnuje vybraným problémům v oblasti sociálních práv na území ČR, kupř. pojistnému na sociální zabezpečení, nemocenskému pojištění a různým typům dávek v ČR. Tato kapitola je po obsahové stránce z velké části pouhým výčtem, avšak je dobrým přehledem o typu dávek sociálního zabezpečení a mohla by sloužit jako jistý manuál pro žadatele o sociální dávky. Závěr této kapitoly diplomantka věnovala vybrané judikatuře, což do teoretické práce vnáší propojení s praxí a realitou a tento úmysl lze tedy hodnotit kladně.

III.

Teoretická a formální úroveň diplomové práce

Diplomantka předložila k posouzení diplomovou práci, jejíž obsah naplňuje spíše úroveň základní. Navzdory tomu diplomantka prokázala určité odborné znalosti, včetně orientace v dané problematice. Práce však postrádá vlastní názor diplomantky.

Práce po formální stránce není zpracována v rozporu s pravidly pro písemnou úpravu odborných prací, avšak je třeba vytknout několik zásadních nedostatků. V práci se velmi často objevují gramatické chyby a stylistické nepřesnosti, což kvalitu odborné práce značně snižuje. Místy nacházíme též hovorové výrazy (např. str. 9 – „práva nemohou být převedeny či darovány“; dále na str. 11 – „tyto práva“ apod.) a zbytečné překlepy. Dále se v práci objevuje nevhodné užívání odrážek, které působí nesourodě ve vztahu k textu jako celku. Diplomantka též často používá nepřesné a nedostatečné označení zákonů, jak v textu, tak v poznámkách pod čarou, obzvláště v kapitole 1.3 není vždy jasné, o jaké „ústavě“ diplomantka hovoří. V celé práci není sjednoceno užívání opakujících se pojmů (např. Listina – Listina základních práv a svobod – LZPS). V některých částech textu se také objevují odkazy na články či paragrafy bez označení konkrétního předpisu, ke kterému se vztahují (např. str. 26, 29, 32 apod.). Práce obsahuje též velké množství pouhých citací právních předpisů (např. str. 24, 35, 39, 40) či výčtů (např. str. 18, 59 nebo 68)

Citační technika je spíše na nižší úrovni. Pro poznámky pod čarou zvolila diplomantka nevhodně jiný druh písma, než pro celou práci (dokonce více druhů písma v poznámkách pod čarou, srov. např. str. 50 a 52) a tyto poznámky nejsou zarovnané do bloku. V textu práce se objevují odkazy na publikace, které patří spíše do poznámky pod čarou, než přímo do textu (např. str. 13). Citace pod čarou je místy dost nepřesná, zejména co se týká řádného označování zákonů (např. str. 13, 14, 15). V textu se též několikrát objevuje přímá citace bez správné formy písma – kurzíva.

Po obsahové stránce práce odpovídá, byť na základní úrovni, požadavkům na tento druh práce, avšak formální úroveň práce je velice nízká.

IV.

Klasifikace práce

Z hlediska konzultanta lze konstatovat, že diplomantka svůj úkol splnila avšak na samé hranici očekávané kvality práce.

Písemné zpracování práce klasifikují: **dobře**.

Konečné zhodnocení je však závislé též na výkonu diplomanta u ústní obhajoby.

V.

Okruhy otázek k ústní obhajobě

V rámci ústní obhajoby navrhuji, aby diplomantka zodpověděla tyto okruhy otázek:

- 1) Jak se k sociálním právům staví České republika? Spatřujete zde nějaký zásadní problém?
- 2) Jak jsou pojata sociální práva v českých právních předpisech?

Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESES.CZ vykazuje práce 61 % shodu, která se ale týká předešlé práce zmíněné studentky, jejíž obhajoba nebyla úspěšná. Práci lze takto obhajovat.

V Plzni dne 16. dubna 2014

JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.

